

PENSUMLISTE

HØST 2018

Institutt for sosialt arbeid

Master i funksjonshemming og samfunn

Master i sosialt arbeid

Master i barnevern

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Pensumlistene er også tilgjengelig på: Innsida

Pensumlista inneholder alle masteremner som er planlagt undervist ved Institutt for sosialt arbeid høsten 2018. For informasjon om hvilke emner du skal ta viser vi til studieplanen for hvert enkelt masterprogram. Vi tar forbehold om endringer i pensum.

PENSUMLISTE MASTER - HØST 2018 INSTITUTT FOR SOSIALT ARBEID

FUH3002 Funksjonshemming og samfunn
FUH3506 Arbeidsinkludering
SARB3001 Erfaringsbasert kunnskap og refleksiv praksis
SARB3005 Sosialt arbeid som kunnskapsfelt og forskningsområde
SARB3006 Kvalitative metoder
SARB3007 Vitenskapsfilosofi, metoderefleksjon og forskningsetikk
SARB3506/3507 Funksjonshemming; teori, sosialpolitikk og hverdagsliv I/II
HMBV4002 Perspektiver på barndom og oppvekst, marginaliseringsprosesser, risikoforhold og barnevernet som hjelpeinstans
HMBV5001 Kommunikasjon med barn, unge og foreldre i barnevernfaglig kontekst
HMBV5002 Masteroppgave i barnevern

Bøker kjøpes på Akademika.

Kompendium kommer i digital utgave på Blackboard ved semesterstart.

Deler av pensum finnes i kompendium. Dette er merket med stjerne * eller på annen måte uthevet i lista.

FUH 3002 FUNKSJONSHEMMING OG SAMFUNN (22,5 SP)

Emneansvarlig: professor Jan Tøssebro; jan.tossebro@ntnu.no, professor Patrick Stefan Kermit; patrick.kermit@ntnu.no

*=kompendium

Emnet undervises over to semestre. Følgende pensum gjelder for høstsemesteret 2017.

Tema 1: Forståelse av og perspektiv på funksjonshemming, med mer.

Tøssebro, J (2010) *Hva er Funksjonshemming*. Oslo, Universitetsforlaget, kap. 1 og 2 (45 s)

Grue, J (2014) *Kroppsspråk – Fremstillinger av funksjonshemming i kultur og samfunn*. Oslo, Gyldendal Akademisk. (152 s)

Barnes, C. og G. Mercer (2010). *Exploring Disability*. Polity Press, Cambridge, kap 1-4 og 6, ss.1-96, 124-152 (124 ss)

Danermark, B. (red) (2005). *Sociologiske perspektiv på funksjonshinder och handikapp*. Studentlitteratur, Lund, kap 1, 2, 4 (61 s)

* Gustavsson, A. og J. Tøssebro (2005). "Introduction: approaches and perspectives in Nordic disability research", i Gustavsson, Sandvin, Traustadottir og Tøssebro (red) *Resistance, reflection and change*, Studentlitteratur, Lund. Kap 1. ss. 23-39 (17s)

* Shakespeare, Tom (2010). The Social Model of Disability. In Davis (Ed.): *The Disability Studies Reader*, Routledge, New York, kap 20, (8 s)

Tema 2: Politiske trender I: Institusjonenes vekst og fall, normalisering, inkludering

Foucault, Michel (1999). *Galskapens historie*. Gyldendal, Oslo kap 2, 8 og 9 (62 s)

* Sandvin, Johans og Mårten Søder (1998). "Fullt og helt, ikke stykkevis og delt? En sammenligning av HVPU reformen og nedbygging av institusjonsplasser i psykiatrien". *Tidsskrift for velferdsforskning*, 1: 35-49 (14 s)

Söderström, S. & J. Tøssebro (2011). *Innfridde mål eller brutte visjoner?* Trondheim, NTNU Samfunnsforskning (48 s)

Tøssebro, J. (2010). *Hva er funksjonshemming*. Oslo, Universitetsforlaget, kap 4 (24s)

*Tøssebro, Jan (2013) Two decades of disability research in Norway – 1990–2010
DOI:10.1080/15017419.2013.781960, Published online: 10 May 2013

* Tøssebro, J. (2015) Disabled Children and welfare policy in the Nordic countries. Historical notes. I Traustadottir, Ytterhus, Egilson og Berg (Eds). *Childhood and disability in the Nordic countries*. Palgrave Macmillan, 2015, kap 2, ss 35-50

* Tøssebro, J. (2016) Scandinavian disability policy. From deinstitutionalisation to non-discrimination and beyond. *Alter*, 10, ss 111-123

* Wendelborg, C. & J. Tøssebro (2008). School placement and classroom participation among children with disability in primary school in Norway. *European Journal of Special Needs Education*, 23: 305-319 (15 s)

Tema 3. Politiske trender II: Antidiskriminering, regulering og universell utforming

* Halvorsen, R. & B. Hvinden (2009). Nordisk politikk for funksjonshemmede møter internasjonal likebehandlingspolitikk. I Tøssebro, J (red) *Funksjonshemming – politikk, hverdagsliv og arbeidsliv*. Oslo, Universitetsforlaget (kap 1) (14 s)

* Hall, Peter 2001. Inclusive Design: Designing and Developing Accessible Environments. Kapittel 1 Inclusive design and development in the built environment London, UK: Spon Press, 2001. (online) ss. 3-27

* Quinn, G (2009) A short guide to the United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities. *European Yearbook of Disability Law*, vol. 1, s 89-114 (26 s)

* NOU 2005: 8 *Likeverd og tilgjengelighet*. s. 130-138

* Hotvedt, M. & A. Syse (2008) Vernet mot diskriminering på grunn av funksjonshemming og alder. I A. Hellum & K. Ketscher (red.) *Diskriminerings og likestillingsrett*. Oslo, Universitetsforlaget (kap 4, 34 s)

Tøssebro, J. (2010) *Hva er funksjonshemming*. Oslo, Universitetsforlaget (kap 5) (24 s)

Tema 4. Teorier om avvik og sosiale problemer

*Davis, L.J. (2010) Constructing Normalcy. In Davis (Ed.): *The Disability Studies Reader*, Routledge, New York, kap 1, (17 s)

Goffman, E. (1990) *Stigma*. Penguin books. (original 1963) Kap 1. (s 11-56).

Rubington, E. & M.S. Weinberg (Eds.): *The Study of Social Problems: Seven Perspectives*. Oxford University Press, 2003, Utdrag: Fra del 2 (s 15-24), del 3 (s 47-65), del 5 (s 119-140), del 6 (172-186 & 195-208), del 7 (s 221-243), del 8 (s 279-303 & 336-348).

Lindgren, S.Å. Michel Foucault. I H. Andersen & L. Kaspersen (red.): *Klassisk og moderne samfunnsteori*. København, Hans Reizels forlag, kap 19, ss 314-329

* Tøssebro, J. (2005). Sosialt arbeid og sosiale problemer – i grenselandet mot sosiologisk teori. I Oltedal, S. (red): *Kritisk sosialt arbeid*. Oslo, Gyldendal akademisk, kap. 9 (23 s)

Tøssebro, J. (2010) *Hva er funksjonshemming*. Oslo, Universitetsforlaget (kap 3) (19 s) . Oslo, Universitetsforlaget (kap 3) (19 s)

Del 2 for våsemesteret kommer senere

FUH 3506 Arbeidsinkludering

Meld. St. 33 (2015-2016) Nav i en ny tid – for arbeid og aktivitet. Arbeids- og sosialdepartementet (75 s.) *Lastes fra nett*

Tøssebro, J. & Wik, S. (2015) *Funksjonshemmedes tilknytning til arbeidslivet*. Oslo, Norges forskningsråd (30 s.) *Lastes fra nett*

Frøyland, K. og Spjelkavik, Ø. (2014) (red). *Inkluderingskompetanse*. Oslo, Gyldendal akademisk. Kapittel 1, 2, 8, 9, 10, 12, 13 (100 s.)

Alm Andreassen, T. (2009) Når politikken rettes mot arbeidslivet, i Tøssebro, J. (red) *Funksjonshemming – politikk, hverdagsliv og arbeidsliv*. Oslo, Universitetsforlaget, ss. 87-103. *Bokkapittel – kopieres opp*

Disse legges ut på Blackboard:

Baert, S. (2017). *Hiring discrimination: An overview of (almost) all correspondence experiments since 2005*. Bonn, IZA Institute of Labour Economics, Discussion paper 10738 (25 s)

Bergene, A.C, Egeland, C, Hansen, P B og Wathne, CT (2015) *Når unntaket blir regelen*. Oslo, Arbeidsforskningsinstituttet, Kapittel 4, 5 og 7 (43 s)

Bejerholm, U. mfl (2014). Individual placement and support in Sweden. *Nordic Journal of Psychiatry*, 69, 57-66

Blekesaune, M. (2007) *Have some European countries been more successful at employing disabled people than others?* ISER Working paper 2007-23. Colchester, University of Essex

Bratsberg, B., Fevang, E. og Røed, K. (2010) *Disability in the welfare state: An unemployment problem in disguise*. Bonn, IZA DP no 4897

Dahl, E., van der Wel, K. & Hasløf, I. (2010) *Arbeid, helse og sosial ulikhet*. Oslo, helsedirektoratet, kap 2 og 3, (60 s.)

Fevang, E., Hardoy, I. og Røed, K. (2013) *Getting disabled worker back to work: How important are incentives?* Bonn, IZA discussion paper no 7137

Frøyland, K. (2017) Sentrale kvaliteter i arbeidsinkludering av sårbar ungdom. *Tidsskrift for ungdomsforskning*, 17, 3-26

Fuchs, M (2014). *Quota systems for disabled persons. Policy brief*, Wien, European Centre

Halvorsen, R. og Hvinden, B. (2011) *Andre lands modeller for å fremme sysselsetting blant personer med nedsatt funksjonsevne*. Oslo, Nova, rapport 14/2011 (ss 9-39; 173-183 (resten abefalt))

Holland, P. mfl. (2011a). How do macro-level contexts and policies affect the employment chances of chronically ill and disabled people. Part I: The impact of recession and deindustrialization. *International Journal of Health Services*, 41, 395-413

Holland, P. mfl. (2011b) How do macro-level contexts and policies affect the employment chances of chronically ill and disabled people. Part II: The impact of active and passive labour market policies. *International Journal of Health Services*, 41, 415-430

Hyggen, C. (2017). Etterlater arbeidstrening arr hos unge ledige? *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 34, 236-251

Landstad, B. ; Wendelborg, C.; & Hedlund, M (2009) Factors explaining return to work for long-term sick workers in Norway. *Disability & Rehabilitation*, 31, 1215-1226

Landstad, B; Hedlund, M; Wendelborg, C ; & Brattaas, H (2009). Work, Long-term sick workers experience of professional support for re-integration back to work. *Work*, 32, 39-48

Legard, S. (2013) *De vanskelige overgangene*. Oslo, AFI

Nicolaisen, H. (2017). Inkludering av unge på AAP – et arbeidsgiverperspektiv. *Arbeid og velferd* 2/2017, 35-48

Nøkleby, H. og Hernes, T. (2017) Effekter av supported employment. *Arbeid og velferd* 2/2017, 65-76

Proba (2011) *Virkning av arbeidsrettede tiltak for personer med nedsatt arbeidsevne*. Oslo, Proba samfunnsanalyse, rapport 11-02

Tøssebro, J. og Olsen, T. (2018). Employment opportunities for persons with intellectual disabilities. In Stancliffe, R. et al. (Eds). *Choice, preference and disability*. Springer (15s)

Van der Wel, K. og Halvorsen, K. (2015) The bigger the worse? A comparative study of the welfare state and employment commitment. *Work, Employment and Society*, 29, 99-118

Wik, S & Tøssebro, J (2017). Når politikken treffer bakken. *Fontene forskning*, 10 (2), 4-17

SARB3001 ERFARINGSBASERT KUNNSKAP OG REFLEKSIV PRAKSIS (7,5 SP) – HØST 2018

Faglig ansvarlig:

Førsteamanuensis Anne Moe (anne.moe@ntnu.no)

Universitetslektor Kirsti Gjetnes (Kirsti.Gjetnes@ntnu.no)

Bok

Wahlgren, B., Høytrup, S.; Pedersen, K. & Rattleff, P. 2006. *Refleksion og læring. Kompetenceutvikling i arbeidslivet*. Fredriksberg: Samfundslitteratur. Kap. 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 13 og 14.

Artikler

Butler, A., D. Ford & C. Tregaskis. 2007. Who do we think we are? Self and reflexivity in social work practice. *Qualitative Social Work*, no 6, pp. 281-295.

European Journal of Social Work 2009, (12) 3. (Temanummer om kritisk refleksjon).

Fook, J. 2001: Linking Theory, Practice and Research. *Critical Social Work*, Vol. 2, No1.

Ixer, G. 1999. There's no such thing as reflection. *British Journal of Social Work*, vol. 29, pp. 513-527.

Moe, A., Tronvoll, I. M. & Gjeitnes, K. 2014. A reflective approach in practice research. *Nordic Social Work Research*, (4), Suppl. 1, pp. 14-25.

Thompson, N. & Pascal, J. 2012. Developing critically reflective practice. *Reflective Practice*, 13:2, pp. 311-325.

Kompendium

* tilgjengelig elektronisk

*Burr, V. 2003. Social Constructionism (second edition). UK: Routledge. Kap 1, s.1-26

*Healy, K. 2005. Social Work Theories in Context. Creating Frameworks for Practice. Kap. 1.

*Lee, A; David, B& Cohen, R. 2001. Experience-based learning. I Foley, G. (Ed.). *Understanding Adult Education and Training*. Second Edition. Sydney: Allen & Unwin. s 225-239.

*Molander, B. 1996. *Kunnskap i handling*. Göteborg: Daidalos. Kap. 3 og 5, s. 57-82 og 105-130.

*Taylor, C. 2006. Practicing reflexivity: narrative, reflection and the moral order. I White, Fook & Gardner (Eds.) *Critical Reflection in Health and Social Care*. London, New York: Open University Press. S. 73-88.

*White, S. 2006. Unsettling reflections: the reflexive practitioner as "trickster" in interprofessional work. I White, Fook & Garner (Eds.). *Critical Reflection in Health and Social Care*. UK: Open University Press.

SARB 3005 SOSIALT ARBEID SOM KUNNSKAPSFELT OG FORSKNINGSSOMRÅDE (22,5 stp)

Faglig ansvarlig:

Professor Berit Berg; berit.berg@ntnu.no, førsteamanuensis, Anne Moe; anne.moe@ntnu.no, førsteamanuensis, Nina S. Skjefstad; nina.skjefstad@ntnu.no.

Med forbehold om endringer. Det vil komme en pensumliste i tillegg for vårsemesteret.

Bøker og bokkapitler

Berg, B. & Ask, T. A. (Red.) (2011). *Minoritetsperspektiver i sosialt arbeid*. Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 1, 2 og 9.

Berg, B., Haugen, G. M. D., Elvegaard, K. & Kermit, P. (red.) (2018). *Etiske og metodiske utfordringer i empirisk forskning*. Oslo: Universitetsforlaget.

Blom, B. & Morén, S. (2015). *Teori för socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur.

*Blom, B; Morén, S. & Nygren, L. (red.) (2013) *Kunskap i socialt arbete: om villkor, processer och användning*. 2. utg. Stockholm: Natur och Kultur. Kap. 1.

* Davies, L. (2006): Constructing Normalcy: the Bell Curve, the Novel, and the Invention of the Disabled Body in the Nineteenth Century. In Davis (Ed.): *The Disability Studies Reader*, Routledge, New York, kap 1, (13 s)

*Goffman, E. (1990) *Stigma*. Penguin books. (original 1963) Kap. 1. (s 11-56).

*Halvorsen, K., Stjernø, S. & Øverby, E. (2014). Profesjonene – velferdsstatens iværksettere og portvakter. Halvorsen, Stjernø og Øverby: *Innføring i helse- og sosialpolitikk*. Oslo: Universitetsforlaget.

Hansen, T.H, Lundberg, G. & Syltevik, L. J. (2013). *Nav - med brukeren i sentrum?* Oslo: Universitetsforlaget. Kap 1, 2.

*Healy, K. (2005) *Social Work Theories in Context: Creating Frameworks for Practice*. New York: Palgrave Macmillan. Kap.1 (s.1-16.)

Høilund, P. & Juul, S. (2015). *Anerkendelse og dømmekraft i socialt arbejde*. 2. udgave. København: Hans Reitzels forlag.

*Kamali, M. & Jönsson, J. (2018) Introduction: Neoliberalism and social work in the Nordic welfare states. Kamali & Jönsson (Eds.) *Neoliberalism, Nordic Welfare States and Social Work*. Oxon, New York: Routledge. S. 1-14.

*Kojan, B. H. & Marthinsen, E., Moe, A., Skjefstad, N. S. (2018) Neoliberal reframing of fuser representation. Kamali & Jönsson (Eds.) *Neoliberalism, Nordic Welfare States and Social Work*. Oxon, New York: Routledge. S. 91 – 100.

Levin, I. (2004) *hva er sosialt arbeid*. Oslo: Universitetsforlaget.

* Lindgren, S.Å. (2005) Michel Foucault. I H. Andersen & L. Kaspersen (red.): *Klassisk og moderne samfunnsteori*. København, Hans Reizels forlag, kap 19, ss 314-329 (16 s)

Marthinsen, E. & Julkunen, I. (2012). *Practice research in Nordic social work. Knowledge production in transition*. London: Whiting & Birch (Kap. 1, 2, 4 og 5).

Rubington, E. & Weinberg, M. S (Eds.) (2003) *The Study of Social Problems: Seven Perspectives*. New York: Oxford University Press. Utdrag: Fra del 2 (s 15-24), del 3 (s 47-65), del 5 (s 119-140), del 6 (172-186 og 195-208), del 7 (s 221-243), del 8 (s 279-303 og 336-348). (146 s.)

*Skjefstad, N. S. (2012). Brukermedvirkning sett i et anerkjennelsesteoretisk perspektiv. Jensen & Tronvoll (red.) *Brukermedvirkning. Likeverd og anerkjennelse*. Oslo: Universitetsforlaget.

Stjernø, S., Jessen, J. & Johannessen, A. (2014) 50 års ubehag? Sosialt arbeid fra Lov om sosial omsorg til NAV i sosialpolitisk kontekst. Ohnstad, Rugkåsa, & Ylvisaker, (red.) *Ubehaget i sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap 11, s. 224-256.

*Turner, F.J. (1996) *Social work treatment: interlocking theoretical approaches*. New York: The Free press. S.1-17.

*Tøssebro, J. (2005) Sosialt arbeid og sosiale problemer: i grenselandet mot sosiologisk teori. Oltedal (red.) *Kritisk sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap. 9.

Tøssebro, J (2010). *Hva er funksjonshemming*. Oslo, Universitetsforlaget, kap. 3 (19 s)

*van Ewijk, H. (2018) *Complexity and Social Work*. New York/Oxon: Routledge. Kap . 5: Social Work, s. 96 – 126.

Artikler

Beresford, P. (2013). From ‘other’ to involved: user involvement in research: an emerging paradigm. *Nordic Social Work Research*, 3(2):139-148.

Bogdan, R. & S. Taylor (1987) Toward a Sociology of Acceptance: The other side of the study of deviance. *Social Policy*. Fall. (s 34-39).

Bulling, I. S. & Berg, B. (2018) «It`s our child!» Exploring intersectorial collaboration in family centres. *Child & Family Social Work*, 23(2): 1-9.

Dellgran, P. & Höjer, S. (2012) The politics of social work research—Ph.D. theses in Sweden. *European Journal of Social Work*, 15 (4):581-597.

Fauske, H.; Kvaran, I. & Lichtwarck, W. (2017). Hjelpetiltak i barnevernet: Kompleksitet og usikre virkninger. *Fontene forskning*, nr. 2. *Under publisering*.

Fraser, N. (2009) Sosial rettferdighet i identitetspolitikkenes tidsalder. Omfordeling, anerkjennelse og deltakelse. *Agora*, 27. årgang, nr. 4, s. 213-235.

Hicks. S. (2015) Social work and gender: An argument for practical accounts. *Qualitative Social Work*, 14(4): 471-487.

Honneth, A. (2009) Omfordeling som anerkjennelse. Svar til Nancy Fraser. *Agora*, 27. årgang, nr. 4, s. 236-257.

Hvinden, B. (2005) *Sosial kapital: klargjøring av ulike perspektiver på sosial kapital, kunnskapsstatus, funn og forskningsbehov, forslag til en videre satsing på forskning om sosial kapital i Norge*. Oslo: Norges forskningsråd. Finnes i elektronisk utgave: www.forskningsradet.no

Kojan, B. H. (2016) Er Nancy Frasers rettferdighetsteori nyttig for sosialt arbeid. *Fontene forskning*, nr. 1/2016.

Martinsen, E. (2004). "Evidensbasert" - ideologi eller praksis. *Nordisk sosialt arbeid*, 24 (4): 290-302.

Paulsen, V. & Thomas, N. (2017) The transition to adulthood from care as a struggle for recognition. *Child & Family Social Work*, 23(2): 163-170.

Slettebø, T. (2013). Partnership with parents of children in care. A study of collective user participation in child protection services. *British Journal of Social Work*, 43(3): 579-595.

SARB3006 KVALITATIVE METODER (7,5 SP)

Fagansvarlig og koordinator: Professor Marko Valenta; marko.valenta@ntnu.no

Fagansvarlig: Førstelektor Geir Hyrve; geir.hyrve@ntnu.no

Obligatorisk pensum:

Aksel Tjora (2017) *Kvalitative metoder i praksis*. Oslo. Gyldendal Akademisk.

Ester Hjalmlhult, Tove Giske og Milka Satinovic (2014). *Innføring i grounded theory*. Bergen. Fagbokforlaget.

Svend Brinkmann og Lene Tanggaard (2015). *Kvalitative metoder. Empiri og teoriutvikling*. Oslo. Gyldendal Akademisk. Kapitler 4-8

Anbefalt pensum:

Svend Brinkmann & Steinar Kvale (2015). *Det kvalitative forskningsintervju*. Oslo. Gyldendal Akademisk.

Kathy Charmaz (2014). *Constructing Grounded Theory. 2nd ed.* Sage Publication: LA/London/ND/Singapore/Washington.

Katrine Fangen (2011). *Deltagende observasjon*. Bergen: Fagbokforlaget.

Flyvbjerg, B. (2010). Fem misforståelser om casestudiet. I S. Brinkmann & L. Tanggaard (Red.), *Kvalitative metoder : en grundbog* (s. 463 - 487). København: Reitzel.

Høgsbro, K. (2015). Evidence and research designs in applied sociology and social work research. *Nordic Social Work Research*, 5, 56-70. doi: 10.1080/2156857X.2015.1066706

Stame, N. (2014). Positive Thinking Approaches to Evaluation and Program Perspective. *Canadian Journal of Program Evaluation*, 29(2), 67-86.

Vedung, E. (2010). Four Waves of Evaluation Diffusion. *Evaluation : the international journal of theory, research and practice*, 16(3), 263-278.

SARB3007 VITENSKAPSFILOSOFI, ETIKK OG METODEREFLEKSJON (7,5 SP)

Faglig ansvarlig: Professor Edgar Marthinsen

e-post: edgar.marthinsen@ntnu.no

Introduksjon av vitenskapsteorien:

Christensen, Anders B., Jørgensen, Olesen og Rasmussen (2015): Viden og vitenskapsteori i sosialt arbeid. Hans Reitzels Forlag. Kap 1 og 6

Couldry, N. & Hepp, A. (2017): The mediated construction of reality. Part I, Constructing the Social World. S. 15-80.

Marthinsen, Edgar (2011): Social work practice and social science history. Pp 5-29, Social work and social Sciences Review, Vol 15(1) 2011

Marthinsen, Edgar (2004): Kapittel 1, Frihetstanken, det moderne og sosialt arbeid. Kapittel 2, Sosialt arbeid – et fag i det sosiales grense. I Sosialt arbeid og symbolsk kapital... Avhandling NTNU, 2004.

Perspektiv og paradigmer:

Christensen, Anders B., Jørgensen, Olesen og Rasmussen (2015): Viden og vitenskapsteori i sosialt arbeid. Hans Reitzels Forlag. Kap 2, 3 og 4

Garret, Paul M. (2013): Social Work and Social Theory, Making Connections. Policy Press (utvalgte kap)

Marthinsen, Edgar (2004): Kapittel 3, Den historiske epistemologi. I sosialt arbeid og Symbolsk kapital...

Mathiesen, Thomas (1983): Det uferdige. S 49-70 I Bae, Eskeland og Heli (red). Maskene faller. Pax

Schwarzmantel, John(2005)'Challenging neoliberal hegemony',Contemporary Politics,11:2,85 — 98

Taylor, Carolyn and Sue White (2006): Knowledge and Reasoning in Social Work: Educating for Humane Judgement. British Journal of Social Work 2006/36, 937–954

Vetlesen, Arne J. Nyliberalisme – en revolusjon for å konsolidere kapitalismen. S. 5-53.

Agora nr 1/11 Forskningsetiske retningslinjer

<https://www.etikkom.no/forskningsetiske-retningslinjer/Samfunnsvitenskap-jus-og-humaniora/>

SARB3506/SARB3507 Funksjonshemming; teori, sosialpolitikk og hverdagsliv I/II

Emneansvarlig: professor Jan Tøssebro; jan.tossebro@ntnu.no, professor Patrick Stefan

Kermit; patrick.kermit@ntnu.no

Se pensum for FUH3002, 1. semester.

Studenter som tar emnet SARB3507, 15 studiepoeng skal i tillegg til pensum i SARB3506 legge opp et selvvalgt pensum på ca. 250 sider.

Emne HMBV4002: Perspektiver på barndom, oppvekst, risiko, marginalisering og barnevernet som hjelpeinstans.

Bache-Hansen, E., Christian M., Kristofersen, L. B. og Hvinden, B. (red.) (2014): Barnevern i Norge 1990-2010. En longitudinell studie. Oslo: Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring, NOVA rapport nr. 9/14, (180 s)

Buer, B. A. og Fauske, H. (2009): Barnemishandling, omsorgssvikt og sosial kapital. I: Rønning, R. & Starrin B. (red.): Sosial kapital i et velferdsperspektiv. Om å forstå og styrke utsatte gruppers sosiale forankring. Oslo: Gyldendal Akademisk, s. 98-112, (14 s).

Brummelaar, Mijntje D.E. ten; Harder, A.T.; Kalverboer, M. E.; Post, W.J & Knorth, E. J. (2018) Participation of youth in decision-making procedures during residential care: A narrative review. *Child and Family Social Work*, 2018; 23: 33-44 (10 s)

Cameron, C. & Moss, P. 2011. Social Pedagogy: Current Understanding and Opportunities. In: Cameron, C. & Moss, P. *Social Pedagogy and Working with Children and Young People*. London: Jessica Kingsley Publishers. Digital printed since 2015: eISBN 978 0 85700 232 7 (22 s)

Eichsteller, G. & Holthoff, S. 2011: Conceptual Foundations of Social Pedagogy: A Transnational Perspektive from Germany. In: Cameron, C. & Moss, P. *Social Pedagogy and Working with Children and Young People*. London: Jessica Kingsley Publishers. Digital printed since 2015: e ISBN 978 0 85700 232 7 (16)

Ellingsen, I.T. og Østerhaug, R. S. (red.) (2014). Barnevernets brennpunkt. Beslutningsgrunnlag og beslutninger. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1, 2, 4, 6, 7 og 9. (94 s)

Guldbrandsen, L. M., Seim, S., Ulvik, O. S. (2012). Barns rett til deltagelse i barnevernet: Samspill og meningsarbeid. I: *Sosilogi i dag*, årgang 42, nr 3-4/2012. (20 s)

Hammer, T. & Ch. Hyggen (red) (2013), Ung voksen og utenfor. Mestring og marginalitet på vei til voksenliv. Oslo: Gyldendal Akademisk (220 s)

Hansen, F.A. (2008), Feige hjelpere og glemte barn - rus og familieliv. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening* 45 (10), 1266-1276 (10 s)

Heltne, U. og Steinsvåg, P. Ø. (red.) (2011): Barn som lever med vold i familien. Grunnlag for beskyttelse og hjelp, Oslo: Universitetsforlaget (s 7-120) (113 s.)

Hummerfelt, K. (2014). Fra handlingslammelse til handlingskraft - å identifisere omsorgssituasjonen til barn som har foreldre med rus- og psykiske problemer. I *Fontene Forskning* 2/14, årgang 7, s. 31-43. (12 s)

Jevne, K. S. & O.S. Ulvik (2012), Grensearbeid: Barnevernets møte med foreldrekonfliktsaker. I: *Fontene Forskning* 2/12, s. 18-32 (10 s.)

Juul, R. (2010): Diskursive analyser som kritisk korrektiv av barnevernet i praksis. I: tidsskriftet *BARN*, nr. 2, 2011: 83-102. Trondheim: Norsk senter for barneforskning. (13 s)

Lidèn, H. (2011): Barn på asylmottak. Rettighetsstatus og praksis. I: *Tidsskrift for velferdsforskning*, vol. 14, nr. 2, 2011, s. 64-78, Fagbokforlaget. (10 s).

Kjær, A-K. B. & Mossige, S. 2013. Barnevernets henleggelse av meldinger som omhandler vold og seksuelle overgrep. *Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål 02 / 2013* (18 s)
https://www.idunn.no/tidsskrift_for_familierett_arverett_og_barnevernrettslige_sp/2013/02/barnevernets_henleggelse_av_meldinger_som_omhandler_vold_o

Munro, E. and K. Musholt (2014) "Neuroscience and the risks of maltreatment. In: *Children and Youth Services Review* 47, part 1(0): 18-26. (8 s.)

Paulsen, V.; Aune, A.A.; Melting, O.S. & Berg, B. (2017) Relasjonen som plattform i møte med ungdom i barnevernet. *Norges Barnevern* nr. 2/2017, VOL94, s. 84-95, Universitetsforlaget (11 s)

Paulsen, V. & Thomas, N. (2017) The transition to adulthood from care as a struggle for recognition. *Child and Family Social Work*, 2017;1-8 (7 s)

Stang, E. G. & Sveaass, N. (2016). Hva skal vi med menneskerettigheter? Betydningen av menneskerettigheter i helse- og sosialfaglig arbeid. Oslo: *Gyldendal Akademisk*. Side 21-64, 107-126, 169-192 (85 s.)

Thuen, H. (2008): *Om barnet. Oppdragelse, opplæring og omsorg gjennom historien*. Oslo: Abstrakt forlag AS, (260 s)

Ulvik, O. S. (2009) Barns rett til deltagelse - teoretiske og praktiske utfordringer i profesjonelle hjelperes samarbeid med barn. I: *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*. 2009, 46, s. 1148-1154 (6 s.)

Warming, H. (2011) Children`s Participation and Citizenship in a Global Age: Empowerment, Tokenism or Discriminatory Disciplining? *Social Work & Society*, Volume 9, Issue 1, 2011.

Winokur, M.; Holtan, A.; Batchelder, K. E. 2015. Systematic Review of Kinship Care Effects on Safety, Permanency, and Well-being Outcomes. *Research on social work practice* 2015. ISSN 1049-7315.s doi: (10 s.

Supplerende litteratur:

Bache-Hansen, E., Havik, T. og Grønningsæter, A. B. (red.) (2013). Fosterhjem for barns behov. Rapport fra et fireårig forskningsprogram. NOVA - Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring. Rapport nr. 16/13.

Backe-Hansen, E., Egelund, T. & Havik, T. 2010. Barn og unge i fosterhjem – en kunnskapsstatus. Oslo, København og Bergen: NOVA/Det Nationale Forskningscenter for Velfærd/ Barnevernets Utviklingscenter på Vestlandet

- Bakke, I.M. & L. Holmberg (2014), Barns deltagelse i omsorgsovertakelsessaker. I: Tidsskriftet Norges Barnevern nr. 1/2014 (13 s.)
- Brandt, Anne Elisabeth & Grenvik, Tone Hestmo (2010): Med barnet i sentrum. Nye muligheter for spedbarn og småbarn av rusmiddelavhengige og psykisk syke foreldre. Oslo: Kommuneforlaget, s 15-154.
- Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet: Barndommen kommer ikke i reprise. Strategi for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og unge (2014-2017)
- Christiansen, Ø., Bakketeig, E. Skilbred, D. Madsen C., Havnen K. J. S., Aarland, K. & Backe-Hansen, E. 2015. *Forskningsskunnskap om barnevernets hjelpetiltak*. Bergen: UNI Research (245 s)
- Christiansen, Ø. 2012. Hvorfor har barnevernet problemer med å se og behandle barn som aktører? I: Norges Barnevern nr1-2/2012, Vol. 89. s.16-30, Universitetsforlaget (12 s)
- Det kongelige barne-, likestillings- og inkluderingsdepartement: Prop.106L (2012-2013) Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak). Endringer i barnevernloven
- Ericsson, K. (2009), Samfunnets stebarn. Oslo: Universitetsforlage
- Ericsson, K. (2014), Tause vitner eller varslere? I: Tidsskrift for velferdsforskning vol. 17, nr. 1/2014
- Gulbrandsen (red.) (2014). Barns deltakelse i hverdagsliv og profesjonell praksis - en utforskende tilnærming. Oslo Universitetsforlaget
- Hagen, G. (2000): Barnevernet under velferdsstaten. I: NOU 2000: 12; Barnevernet i Norge. Tilstandsvurderinger, nye perspektiver og forslag til reformer.
- Hansen, F.A. (2012). Familieorientert rusmiddelbehandling
- Helsetilsynet, tilsyn med sosial og helse. 2009. *Oppsummering av landsomfattende tilsyn i 2008 med kommunale helse-, sosial- og barneverntjenester til utsatte barn. Utsatte barn og unge – behov for bedre samarbeid*. Barne- og likestillingsdepartementet.
- Helsetilsynet, tilsyn med barnevern, sosial og helsetjenestene. 2010. Tilsynsmeldingen
- Helsetilsynet, tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene. 2017. *Oppsummering av landsomfattende tilsyn i 2015 og 2016 med barnevernets arbeid med meldinger og tilbakemeldinger til den som har meldt. Bekymring i skuffen*. Statens helsetilsyn.
- Hennum, N. (2015). Makten i barnet. I *Tidsskriftet Norges barnevern nr. 2/2015* vol. 92 s. 124-138. Universitetsforlaget (11 s)
- Høilund, P. og Juul, S. (2005): Anerkjendelse og dømmekraft i sosialt arbeid. København: Hans Reitzels Forlag, (152 s)

Jensen, An-Magritt, Elisabeth Backe-Hansen, Harald Bache-Wiig og Kåre Heggen (red.) (1999): Oppvekst i barnets århundre. Historier om tvetydighet. Oslo: ad Notam Gyldendal, s. 11-160.

Jensen, B. S. (2014). Inndragelse af udsatte børn og unge i socialt arbejde - reel inddragelse eller symbolsk retorikk?. Phd. afhandling, Aalborg Universitet, Danmark.

Kayed, Nanna S., Jozefiak, Thomas, Rimehaug, Tormod, Tjelflaat, Torill, Brubakk, Ann-Mari, Wichstrøm, Lars. (2015). Resultater fra forskningsprosjektet Psykisk helse hos barn og unge i barnevernsinstitusjoner. Trondheim: NTNU Regionalt kunnskapssenter for barn og unge - Psykisk helse og barnevern.

Marthinsen, E. og Lichtwarck, W. (red.). (2013). Det nye barnevernet. Oslo: Universitetsforlaget.

NOU 2000: 12; Barnevernet i Norge. Tilstandsvurderinger, nye perspektiver og forslag til reformer.

NOU 2009: 8; Kompetanseutvikling i barnevernet. Kvalifisering til arbeid i barnevernet gjennom praksisnær og forskningsbasert utdanning

NOU 2012: 5: Bedre beskyttelse av barns utvikling. Ekspertutvalgets utredning om det biologiske prinsipp i barnevernet.

NOU 2016:16. Ny barnevernlov. Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse.

Seeberg, M. L. Windsvold, A. og Sverdrup, S. (2013). Skoleresultater og utdanningssituasjonen for barn i barnevernet. En kunnskapsoversikt. NOVA - Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring. Notat 4/13.

Strandbu, Astrid. (2011). Barnets deltagelse. Hverdagslige beslutninger og vanskelige beslutninger. Oslo: *Universitetsforlaget*.

Torvik, F. & K. Rognmo (2011): Barn av foreldre med psykiske lidelser og alkoholmisbruk. Omfang og konsekvenser, Oslo: Nasjonal folkehelseinstitutt Zeiner, H. H. (2014), Det kunnskapsbaserte barnevernet som strategi og praksis, I: Tidsskrift for velferdsforskning - vol 17, nr. 1 /2014.

Vis, S. A., Lauritzen, C. & Fossum, S. 2016. *Barnevernets undersøkelsesarbeid – fra bekymring til beslutning. Delrapport 1. Oppsummering av hovedtrekkene i forskningslitteraturen*. Universitetet i Tromsø/UNI Research/NTNU Fakultet for helse og sosialvitenskap/NTNU Regionalt kunnskapssenter for barn og unge. (100 s)

White, S., J. Fook & F. Gardener (red.) (?),* Reflection in Health and Social Care (s. 3-20), Maidenhead. Open University Press (17 s)

Willumsen, E. og Ødegård (red.) (2014). Tverrprofesjonelt samarbeid - et samfunnsoppdrag. Oslo: Universitetsforlaget.

HMBV5001 Kommunikasjon med barn, unge og foreldre i barnevernfaglig kontekst

Fagansvarlige: Randi Juul og Inger Sofie Dahlø Husby

Aamodt, H. 2015. Brukermedvirkningens uttrykk og virkning i barnevernets undersøkelser – et maktanalytisk perspektiv. I: *Nordisk tidsskrift for kultur- og samfunnsvidenskap*, nr. 3-4, 2015, s. 31-56. (22 s)

Bråthen, Steinar (2014): Kommunikasjon og samspill. Fra fødsel til alderdom. Kap.: 6, 7,8, 9, 10. Sider 111 - 211. Oslo: Universitetsforlaget 2004. 4. utgave (100 s)

Ferguson, H. 2016. How Children Become Invisible in Child Protection Work: Findings from Research into Day-to-Day Social Work Practice. Oxford University Press: *British Journal of Social Work* (2016) =, 1-17 (15 s)

Gallager, M. 2008. "Power is not an evil": rethinking power in participatory methods. In: *Children's Geographies*. DOI 10.1080/14733280801963045 (11 s.)

Gjems, L. (2009): Å samtale seg til kunnskap. Sosiokulturelle teorier om barns læring om språk og gjennom språk. Bergen: Fagbokforlaget. (150 sider)

Hasle, B. 2013. Ungdoms deltakelse i lys av makt og anerkjennelse. I: *Barn* nr. 3, 2013, s. 69-82. Norsk senter for barneforskning. (12.s)

Husby, I.S.H. 2016. The Children's Interview – From resistance to partnership. In: Sundby, R. & Heimgartner, A. *The Welfare Society – an aim for Social Development*. Wien: LIT Verlag (16 s.)

Husby I.S.H., Slettebø, T, & Juul R. (2018). Partnerships with children in child welfare: The importance of trust and pedagogical support. *Child & Family social Work*, 2018, 1-8. DOI:10.1111/cfs. 12435 (7 s)

Jansen, A. 2013. Narrative kraftfelt. Psykologisk utvikling hos barn og unge I et narrativt perspektiv. Oslo: Universitetsforlaget. (135 s)

Kritz, K. & Skivenes, M. 2009. "We have very different positions on some issues": how child welfare workers in Norway and England bridge cultural difference when communicating with ethnic minority families. In: *European Journal of Social Work* 13:1, 3-18, DOI: 10.1080/13691450903135626. (14 s.)

Lfevre, M. 2010. Communicating with children and young people. Making a difference. Bristol Policy Press. *Social Work in Practice* series. Kap. 5 - 1 (s. 59-2014) (155 s)

Neumann, C. B. 2012. Omsorgsetikk i barnevernet. I: *Sosiologi i dag*, årgang 42, nr. 3-4/2012. (14 s.)

Ruch, G., Turney, D. & Ward, A. (ed.). 2010. *Relationshipbased social Work. Getting to the Heart of Practice*. London: Jessica Kingsley Publishers, s. . (240 s)

Ruch, G., Winter, K., Cree, V., Hallett, S. Morrison, F. & Hadfield, M. 2016. Making meaningful connections: using insight from social pedagogy in statutory child and family social work practice. In: *Child and Family Social Work*. (8 s.)

Rugkåsa, M., Ylvisaker, S. & Eide, K. 2017. Barnevern i et minoritetsperspektiv. Oslo: Gyldendal akademisk. (100 s.)

Thomas, N. & O’Kane, C. 1998. The Ethics of Participatory Research with Children. In: *Children and Society*, vol. 12 pp, 336-348 (11 s)

Thrana, H.M. & Fauske, H. 2014. The emotional encounter with child welfare services: the importance of incorporating the emotional perspectives in parents’ encounters with child welfare workers. In: *European Journal of Social Work.*, 17:2, 221-236, DOI: 10.1080/13691457.2013. 798 628. (13 s.)

Warming, H. 2011. Børneperspektiver. Børn som likeverdige medspillere i sosialt og pædagogisk arbejde. København: Akademisk Forlag. (200 s)

Winter, K., Cree, V., Hallett, S., Hatfield, M., Ruch, G., Morrison, F. & Holland, S. 2016. Exploring Communication between Social Workers, Children and Young people. In: *British Journal of Social Work*, 2016 s. 1-18. Oxford University Press on behalf of The British Association of Social Workers. (16.s)

(1232 s)

Supplerende litteratur.

Drugli; May Britt og Ragnhild Onsøien (2010): Vanskelige foreldresamtaler: gode dialoger Cappelen Akademiske forlag (149 sider)

Eide, Gunnar og Rolf Rohde (2009): Sammen så det hjelper. Metoder i samtaler med barn, ungdom og familier. Dagbokforlaget. (side 35-127 og side 147-191.

Gamst, Kari, Trøften (2011): Profesjonelle barnesamtaler: å ta barn på alvor. Oslo: Universitetsforlaget. (300 s)

Hill, M. 1997. Research Review. Participatory research with children. In: *Child and Family social Work* 1997, 2, pp 171-183. (10 s.)

Ruud, Anne Kirsti (2011): «Hvorfor spurte ingen meg?» Gyldendal Akademiske (210 s)

Seikkula, J. 2012. Åpne samtaler. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget. (nettverksarbeid)

HMBV5002 Masteroppgave i barnevern - Ressursliste metode

Fagansvarlig: Randi Juul

Bratberg, Ø. (2014). Tekstanalyse for samfunnsvitere. Cappelen Damm Akademisk

Braun, V., & Clarke, V. (2013). Successful qualitative research: a practical guide for beginners. London: Sage.

Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3:2, 77-101

Dalen, M. (2011). *Intervju som forskningsmetode – en kvalitativ tilnærming*. 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget.

- DePoy, E. & Gitlin, L.N. (2011). *Introduction to Research. Understanding and Applying Multiple Strategies*. 4th ed. Missouri: Mosby
- Everett, E. L. og Furseth, I. (2004): *Masteroppgaven. Hvordan begynne – og fullføre*. Oslo: Universitetsforlaget
- Granskär, M. og Höglund-Nielsen, B. (red.) (2012). *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård*. Lund: Studentlitteratur, 2. utgave.
- Gubrium J. F. & Holstein, J. A. (1997): *The new language of qualitative methods*. New York: Oxford University Press.
- Hsieh, H.-F. & Shannon, S.E. (2005). Three Approaches to Qualitative Content Analysis. *Qualitative Health Research*, 15: 1277. DOI: 10.1177/1049732305276687
- Holstein, J. A. & Gubrium, J. F. (1995). *The active interview. Qualitative Research Methods*. Volume 37, Sage Publications, Thousand Oaks London, New Delhi.
- Johannessen, A, P.a. Tufte og L. Christoffersen (2011). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. Oslo: Abstract forlag.
- Kampmann, J. Rasmussen, K. & Warming, H. 2017. *Interview med børn*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009). *Det kvalitative forskningsintervju*. Oslo: Gyldendal akademisk
- Kvale, S. (2009). *Det kvalitative forskningsintervju*. Oslo: Gyldendal akademisk
- Lund, H. & Røgind, H. 2016. *Statistik i ord. En introduksjon til statistiske metoder*. København. Munksgaard. 2. utgave.
- Malterud, K. (2012). Systematic text condensation: A strategy for qualitative analysis. *Scandinavian Journal of Public Health*, 40:795-805.
- Malterud, K. (2011). *Kvalitative metoder i medisinsk forskning. En innføring*. 3.utg. Oslo: Universitetsforlaget
- Malterud, K. (2012). *Fokusgrupper som forskningsmetode for medisin og helsefag*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Malterud, K. (2001). The art and science of clinical knowledge: evidence beyond measures and numbers. *The lancet*, 358(4), 397-400.
- Miles, M.B. & A. M. Huberman (1994). *An Expanded Sourcebook. Qualitative Data Analysis*. London, New Dehli: SAGE Publications
- Nayar, S. & Stanley, M. (2015). *Qualitative Research Methodologies for Occupational Science and Therapy*. Oxon: Routledge
- Neumann, C. B. + Neumann, I. B (2012). *Forskeren i forskningsprosessen. En metodebok om situering*. Cappelen Damm Akademisk

Nilssen, V. (2014). *Analyse i kvalitative studier. Den skrivende forskeren*. Oslo: Universitetsforlaget

Patton, Michael Quinn, (2002). *Qualitative Research & Evaluation Methods*. 3 Edition. London, New Dehli: SAGE Publications

Repstad, P. (2007), *Mellom nærhet og distanse. Kvalitative metoder i samfunnsfag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Ringdal, Kristen, (2013). *Enhet og Mangfold. Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode*, 3. utgave. Bergen: Fagbokforlaget

Ryen, A. (2002). *Det kvalitative intervjuet. Fra vitenskapsteori til feltarbeid*. Bergen: Fagbokforlaget. (pensum på Master i barnevern)

Sohlberg, Peter & Britt-Marie, 2011. *Kunnskapens former. Vetenskapsteori och forskningsmetod*. Malmö: Liber AB

Thagaard, T. (2013). *Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitativ metode*. 4.utg. Bergen: Fagbokforlaget

Tjora, A. (2012). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis*. 2.utg. Oslo: Gyldendal akademisk